

Studia i Materiały. Miscellanea Oeconomicae
Rok 20, Nr 3/2016, tom II
Wydział Prawa, Administracji i Zarządzania
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

**Globalizacja i regionalizacja
we współczesnym świecie**

Małgorzata Żmuda¹

STRATEGIE POBUDZANIA KONKURENCYJNOŚCI SINGAPURU I IRLANDII W ŚWIETLE KONCEPCJI PAŃSTWA ROZWOJOWEGO – WNIOSKI DLA GOSPODAREK DOGANIAJĄCYCH²

Streszczenie: Celem artykułu jest prezentacja wyników analizy zmierzającej do zdefiniowania istoty modelu państwa rozwojowego, jako strategicznej formy kształtowania konkurencyjności gospodarki doganiającej. Badanie przeprowadzono na podstawie przeglądu dorobku literatury oraz na gruncie analizy polityk gospodarczych Singapuru i Irlandii. Podjęto próbę zidentyfikowania podobieństw w obszarze strategiczno-instytucjonalnym, które stworzyły ramy konwergencji gospodarczej i rozwoju konkurencyjności analizowanych gospodarek oraz różnic, które zaważyły na ich odmiennej wrażliwości na skutki globalnego kryzysu gospodarczego. Na podstawie wyciągniętych wniosków, sformułowano zalecenia dla praktyki gospodarczej innych gospodarek doganiających.

Słowa kluczowe: konkurencyjność gospodarki narodowej, model państwa rozwojowego, gospodarka doganiająca, Singapur, Irlandia.

Klasyfikacja JEL: F42, F43, F55, F63.

Wprowadzenie

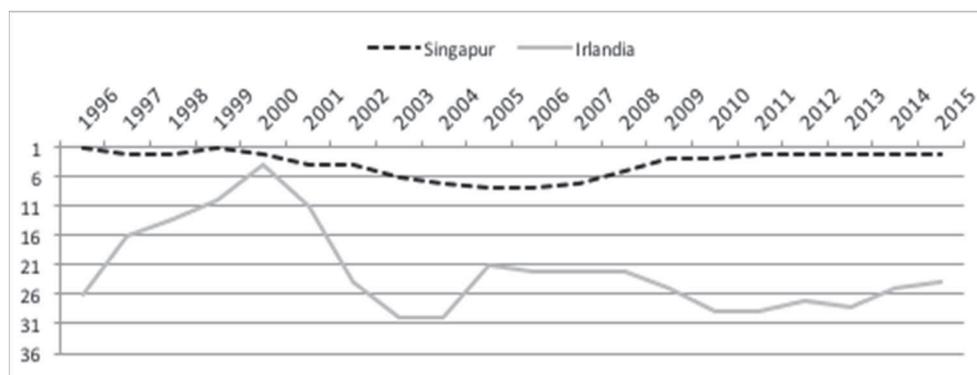
Wydaje się, że Singapur i Irlandia to gospodarki, które więcej dzieli niż łączy: lokalizacja na przeciwległych końcach świata, przynależność do różnych kręgów

¹ Doctor Małgorzata Żmuda, Assistant Professor, International Business Department, Cologne Business School, Kolonia.

² Projekt został sfinansowany ze środków Narodowego Centrum Nauki przyznanych na podstawie decyzji nr DEC-2015/17/B/HS4/02075.

kulturowych, a w efekcie inne uwarunkowania polityczno-społeczne oraz odmienny bagaż doświadczeń, który determinował ich rozwój gospodarczy. Szczegółowa analiza, umożliwia jednak wyróżnienie cech wspólnych. Te niewielkie państwa-wyspy (w 2015 roku populacja Irlandii liczyła 4,6 a Singapuru 5,4 mln mieszkańców), pomimo, że tak odległe pod względem geograficzno-kulturowym, w kontekście ekonomiczno-strategicznym mogą uchodzić za kraje siostrzane. Realizacja strategii pobudzania rozwoju gospodarczego w oparciu o integrację w ramach gospodarki globalnej pozwala na kwalifikację Singapuru i Irlandii do jednej grupy strategicznej. Koncepcja grupy strategicznej wywodzi się z obszaru zarządzania strategicznego i ma na celu identyfikację obiektów realizujących podobną strategię oraz charakteryzujących się zbliżonymi cechami umożliwiającymi realizację tejże strategii [Desarbo, Grewal i Wang 2009]. Wspomniane państwa, jako gospodarki doganiające, swój szybki wzrost w latach 90. XX w. zawdzięczały podobnym warunkom w momencie startu i zbliżonej strategii rozwojowej [Hewitt-Dundas, Singh i Ho 2010], opartej na kontrolowanym czerpaniu korzyści z postępu globalizacji. Od lat 80. XX w., głównie za sprawą napływu BIZ oraz promocji eksportu, obie gospodarki plasowały się na czołowych miejscach w rankingu globalizacji ekonomicznej [Dreher 2006], w pierwszej dekadzie XXI w. stając się liderami konkurencyjności.

Silna integracja w ramach międzynarodowego podziału pracy to szansa rozwojowa, ale i zagrożenie w obliczu szoków zewnętrznych. To między innymi uzależnienie od sytuacji na rynkach zagranicznych, przyczyniło się do zachwiania stabilności Irlandii w obliczu globalnego kryzysu finansowego, osłabiając jej pozycję konkurencyjną. Singapur natomiast z kryzysu lat 2008-2009 wyszedł obronną ręką, od dwóch dekad niezmiennie plasując się w czołówce najbardziej konkurencyjnych państw świata (por. Wykres 1).

Wykres 1. Zmiany pozycji Singapuru i Irlandii w międzynarodowych rankingach konkurencyjności

Źródło: Global Competitiveness Index [Schwab i Sala-i-Martin 2015].

W świetle powyższego, w analizie prezentowanej w artykule, podjęto próbę identyfikacji podobieństw w obszarze instytucjonalnym, które stworzyły ramy dla rozwoju konkurencyjności Singapuru i Irlandii. Zmierzano też do określenia

głównych różnic, które zaważyły na odmiennej wrażliwości analizowanych gospodarek na skutki globalnego kryzysu gospodarczego. Na podstawie wyciągniętych wniosków sformułowano zalecenia dla praktyki gospodarczej innych gospodarek doganiających.

1. Model państwa rozwojowego, jako forma stymulowania konkurencyjności gospodarki doganiającej

Wraz ze wzrostem popularności koncepcji konkurowania krajów na arenie międzynarodowej pojawiło się wiele ujęć istoty tego zjawiska ekonomicznego. Naukowcy podejmując próby jego zdefiniowania, oceniają relatywny poziom narodowej produktywności [Krugman 1994; Porter i Rivkin 2012], atrakcyjność lokalizacji dla mobilnych czynników wytwórczych [Siebert 2000; Kancs 2011] lub zdolność do osiągnięcia wyższych (niż inne kraje) korzyści z udziału w światowym handlu i międzynarodowym podziale pracy [Weresa 2012, s. 266]. Podejmując próbę generalizacji zjawiska konkurencyjności, można przyjąć, że to relatywna zdolność kraju do stabilnego, zrównoważonego wzrostu w warunkach otwarcia gospodarki [Reinert 1995, s. 23-24; Ezalea-Harrison 2005; Thore i Tarverdyan, 2016].

W analizie prezentowanej w niniejszym artykule, zainspirowanej teorią zarządzania strategicznego, konkurencyjność traktowana jest jako zdolność do osiągnięcia celów rozwojowych. Cele te, odzwierciedlając zdolność do poprawy dobrobytu obywateli, dla gospodarki doganiającej wiążą się z tempem konwergencji, czyli domykania luki rozwojowej. Ze względu na jej popytowo-podażowe ograniczenia, zdolność do realizacji celów rozwojowych uzależniona jest od skutecznej integracji w ramach gospodarki globalnej [Dunning 1992; Castello i Ozawa 1999; Żmuda 2015]. Dzięki strategii ekonomicznego otwarcia, konwergencja może być przyspieszona przez rozszerzenie bazy podażowej dzięki przepływom BIZ, a poprawa warunków popytowych może nastąpić za sprawą intensyfikacji eksportu [Molendowski i Żmuda 2013].

Model państwa rozwojowego to jedna z możliwych strategicznych odpowiedzi gospodarki doganiającej na ograniczone możliwości budowy silnej pozycji konkurencyjnej. Pojęcie „państwa rozwojowego”, po raz pierwszy użyte przez Johnson'a [1982], a następnie rozszerzone przez Wade'a [1990], jest „*próbą rozróżnienia między motywacją do interwencjonizmu spotykanego na Zachodzie a praktyką gospodarczą państw Azji Południowo-Wschodniej*”. W przypadku państw rozwojowych, interwencja ma na celu wytyczanie długookresowej ścieżki rozwojowej, a nie jak w przypadku czystej gospodarki wolnorynkowej mieć miejsce jedynie w sytuacji, gdy mechanizm rynkowy nie prowadzi do efektywnej alokacji zasobów [Sung 2006, s. 38].

W państwie rozwojowym kluczową rolę odgrywają instytucje rządowe oraz pozarządowe, jako jednostki doradcze, pośredniczące w kontaktach między politykami a sektorem prywatnym. Takie konsultacje odgrywają ważną rolę w procesie implementacji zmian gospodarczych, a ich celem jest w wytyczanie kierunku zmian rynkowych. [Yeung 2003, s. 7-8].

W oparciu o realizację modelu państwa rozwojowego, gospodarka doganiająca, bazując na swoich mocnych stronach, poprzez strategię włączenia w struktury mię-

dzynarodowego podziału pracy, ma szansę pokonać naturalne ograniczenia i osiągnąć cele rozwojowe, a więc w myśl przyjętej definicji, poprawić konkurencyjność.

2. Irlandia i Singapur jako państwa rozwojowe

Singapur i Irlandia, jako „dzieci globalizacji”, zbudowały swoją pozycję na umiejętności skutecznej integracji w ramach gospodarki globalnej. Otwarcie gospodarcze i w konsekwencji proces konwergencji, nie opierały się jednak na liberalnych zaleceniach Konsensusu Waszyngtońskiego: „azjatyckie tygrysy” a wśród nich Singapur oraz wyróżniająca się na europejskim tle Irlandia, realizowały niespotykany wśród innych krajów doganiający model państwa rozwojowego [O’Riain 2004].

Singapur powszechnie zaliczany jest do kręgu południowo-azjatyckich państw rozwojowych, którego fundamentem są silnie scentralizowane i hierarchiczne instytucje, skoncentrowane na pozyskiwaniu BIZ [Hock 1990]. W tym względzie interwencjonizm rządu singapurskiego opiera się na trzech fundamentach: (i) kontroli rynku pracy [Yeung 2003, s. 18]; (ii) systemie podatkowym stwarzającym bodźce dla inwestorów zagranicznych [Park 2006] oraz (iii) przedsiębiorstwach państwowych, równoważących wpływy zagraniczne [Huff 1995, s. 1424].

W przypadku Irlandii przyporządkowanie do tego modelu kapitalizmu nie jest tak oczywiste. O’Riain [2004] dowodzi jednak, że interwencja państwa w mechanizmy rynkowe w Irlandii, jest bliższa krajom azjatyckim niż europejskim. Pomimo, że awans cywilizacyjny Irlandii w latach 90. XX w. przywoływany jest często, jako przykład polityki neoliberalnej, czerpiącej pełnymi garściami z pozytywów globalizacji (inwestycyjna działalność korporacji międzynarodowych) oraz regionalizacji (napływ środków pomocowych z Funduszy UE) [Rosa 2004], podkreśla się decydującą rolę instytucji państwowych w nadaniu kierunku zmian gospodarczych [Kirby i Carmody 2009].

Z przeprowadzonej analizy literatury wynika, że do cech wspólnych modeli państwa rozwojowego w Irlandii i Singapurze, zaliczyć można:

- strategię promocji eksportu i włączenia w międzynarodowy podział pracy w celu obejścia bariery rozwojowej związanej z niewielkim rynkiem wewnętrznym i ograniczonymi zasobami [Hock 1990, s. 64];
- konsekwentną politykę gospodarczą, ukierunkowaną na rozwinięcie przemysłów przyszłości: komputerowego, farmaceutycznego, biotechnologicznego oraz usług finansowych;
- ze względu na brak zasobów naturalnych oraz wykwalifikowanych specjalistów, kreacja przewag komparatywnych dzięki polityce przyciągania proeksportowo zorientowanych BIZ do sektorów przyszłości;
- stworzenie systemu zachęt dla inwestorów zagranicznych. W Irlandii: utworzenie w 1958 roku pierwszej na świecie wolnej strefy ekonomicznej w Shannon, której zasięg stopniowo rozszerzono na terytorium całego kraju [O’Riain 2004, s. 71]; zbudowanie jednego z najbardziej liberalnych systemów podatkowych w UE (od 1998 roku podatek korporacyjny na poziomie 12,5%) [Barry 2004, s. 16]. W Singapurze: system wsparcia dla inwestorów

zagranicznych [Park 2006] z niską stopą podatku korporacyjnego (40% do roku 1986 a od roku 2010: 17%) [IRAS 2013];

- wsparcie inwestorów zagranicznych oferowane przez wyspecjalizowane instytucje pozarządowe (Industrial Development Agency w Irlandii oraz Economic Development Board w Singapurze), blisko współpracujące z zarządami korporacji międzynarodowych w celu poznania potrzeb inwestorów, wyjścia im naprzeciw i w efekcie przyciągnięcia dalszego kapitału;
- partnerstwo społeczne między biznesem, związkami zawodowymi i rządem, które szczególnie na początkowych etapach rozwoju obu gospodarek umożliwiło utrzymanie konkurencyjności kosztowej w walce o inwestycje zagraniczne [Yeung 2005, s. 13].

Wyznacznikiem sukcesu instytucji wspierających konkurencyjność w Singapurze i Irlandii było stworzenie środowiska, sprzyjającego rozwojowi firm, konkurencyjnych w skali światowej. Singapur od pierwszego raportu Heritage Foundation [1995] zajmuje niezmiennie drugą pozycję w rankingu wolności ekonomicznej. Wysiłki agencji irlandzkich zostały ukoronowane awansem z 27 pozycji w rankingu w 1996 roku na 3 w roku 2001. W następnych latach Irlandia zbliżała się do Singapuru – aż do wybuchu ostatniego kryzysu. Lata 2008-2015 to okres spadku Irlandii w rankingu z wysokiej drugiej na ósmą pozycję.

3. Typologia państw rozwojowych a wrażliwość na skutki globalnego kryzysu

Singapur i Irlandia przyjęły podobną strategię rozwojową, jednak w każdym z krajów wcielono w życie inny typ państwa rozwojowego: biurokratycznego i sieciowego [O’Riain 2004]. Główny element ich rozróżnienia to stopień i strategia koordynacji wpływów zewnętrznych. Stąd pomimo, iż kraje realizowały zbliżoną strategię, stopień integracji instytucjonalnej Irlandii w tryby gospodarki globalnej był wyższy, a niezależność krajowych instytucji i samodzielność firm – mniejsza niż w Singapurze (por. Tabela 1).

Tabela 1. Charakterystyka państwa rozwojowego typu biurokratycznego i sieciowego

Typ strategii	Państwo rozwojowe typu biurokratycznego (PRB) SINGAPUR	Państwo rozwojowe typu sieciowego (PRS) IRLANDIA
Kolektywne strategie rozwojowe	Kreacja narodowych „zwycięzców” poprzez zarządzanie zależnością <ul style="list-style-type: none"> - Strategiczny protekcjonizm - Subsydia przemysłowe - Narodowy system bankowy 	Kreacja zglobalizowanych regionów przez łączenie globalnych kontaktów <ul style="list-style-type: none"> - Lokalne sieci powiązań wokół globalnego kapitału - Globalizacja lokalnych systemów innowacji
Autonomia instytucji	Spójność biurokracji państwowej <ul style="list-style-type: none"> - Osadzone wewnętrznie - Wewnętrzna sprawozdawczość - Ścisłe powiązania i sprzężenia 	Elastyczność struktur państwowych <ul style="list-style-type: none"> - Osadzone wewnętrznie i zewnętrznie - Zewnętrzna sprawozdawczość - Luźne powiązania

Źródło: O’Riain 2004, s. 37.

Ze względu na fakt, że badane gospodarki w zróżnicowanym stopniu i zakresie odczuły skutki kryzysu gospodarczego, podjęto próbę wyróżnienia obszarów, w których między badanymi krajami (przedstawicielami różnych typów państwa rozwojowego) ujawniły się najważniejsze różnice:

- uwarunkowania w sferze kapitału społecznego: podczas gdy w Singapurze panował azjatycki kult pracy i oszczędności, Irlandczycy przez silne związki kulturowe z USA wraz z poprawą sytuacji gospodarczej w kraju w latach 90. XX w. przyjęli konsumpcjonistyczny styl życia, silnie się zadłużając. Pożyczki udzielane przez irlandzkie banki dla sektora prywatnego wzrosły w 2008 roku do 200% PKB (dla średniej UE na poziomie 100% [Lavery i O'Brien 2005]);
- obroty bieżące i sytuacja budżetowa: przed wybuchem kryzysu badane kraje odnotowały odmienny stan na rachunku obrotów bieżących. W Irlandii zmniejszenie transferów z UE, odpływ części inwestycji produkcyjnych i osłabienie eksportu towarowego oraz stagnacja na rynku nieruchomości przyczyniły się do zmniejszenia wpływów do budżetu. W Singapurze duża skala eksportu i reeksportu stymulowała nadwyżkę obrotów bieżących oraz budżetową. Sytuacja ta znalazła przełożenie na możliwości „ratowania” gospodarek w momencie wybuchu kryzysu;
- działalność badawczo-rozwojowa: podczas gdy w Singapurze od roku 1995 zwiększano wydatki na B+R, osiągając poziom średniej OECD w 2006 roku, relatywnie niskie nakłady irlandzkie nieznacznie wzrosły dopiero w roku 2009, a technologia pozyskiwana była głównie z zakupu licencji;
- krajowy system bankowy: analizowane kraje przekształciły się w XXI w. w światowe centra usług finansowych. Jednak podczas gdy w Singapurze władze silnie nadzorowały system bankowy, Irlandia dzięki słabej kontroli przepływów finansowych zyskała miano Dzikiego Zachodu Europejskich Finansów. Ważnym problemem była też struktura zobowiązań. Przed wybuchem kryzysu banki w Singapurze opierały się głównie na zasobach krajowych, natomiast w Irlandii ponad 37% deficytu finansowano poprzez depozyty i papiery wartościowe z międzynarodowych rynków kapitałowych [Lavery i O'Brien 2005];
- poziom cen i płac przed wybuchem kryzysu: koszty pracy w Irlandii rosły w pierwszej dekadzie XXI w. szybciej niż w pozostałych krajach UE, co w kontekście aprecjacji efektywnego nominalnego kursu Euro do USD wzmacniało efekt pogarszającej się konkurencyjności cenowej. Ponadto powiększała się irlandzka bańka spekulacyjna na rynku nieruchomości. W Singapurze silniejsza kontrola rynku pracy oraz absorpcja pracowników z tańszych krajów ościennych wpłynęła na wolniejszy wzrost płac, zwłaszcza w mniej zaawansowanych technologicznie obszarach gospodarki. Singapurski system publicznego budownictwa mieszkaniowego oznaczał mniejsze możliwości spekulacji na rynku nieruchomości. Wolniejszy wzrost cen w Singapurze wpłynął na osłabienie tempa wzrostu realnego kursu walutowego.

Specyfika gospodarki singapurskiej jako portu przeładunkowego pozwalała ponadto na przenoszenie wzrostu cen w imporcie na ceny w eksporcie;

- polityka monetarna i możliwość regulacji kursu walutowego: Singapur i Irlandia jako małe gospodarki otwarte są uzależnione od sukcesu w zakresie eksportu. Irlandzkie członkostwo w Unii Monetarnej wiązało się z ograniczonymi możliwościami dostosowania kursu walutowego do zmieniających się warunków zewnętrznych, podczas gdy w Singapurze przez instrumenty polityki monetarnej wpływno na ceny w eksporcie;
- sytuacja gospodarcza w regionie i reakcja partnerów handlowych na wybuch kryzysu: Postępująca nierównowaga gospodarki amerykańskiej i gospodarcze problemy państw członkowskich UE, przyczyniły się do poważnych problemów w zakresie kształtowania się popytu na irlandzkie produkty i usługi. Z kolei korzystna sytuacja gospodarcza w rejonie Azji i Pacyfiku wspierała wzrost w Singapurze.

Wnioski końcowe

Wyniki prezentowanej analizy wskazują, że strategia państwa rozwojowego jako odpowiedź gospodarki doganiającej na popytowo-podażowe ograniczenia w walce konkurencyjnej, może przynieść efekty w krótkim i średnim okresie. Doświadczenia Singapuru i Irlandii pozwalają na stwierdzenie, że zdolność do osiągnięcia długookresowych celów rozwojowych poprzez integrację w ramach gospodarki globalnej nie jest automatyczna. Wobec tego podstawą sukcesu wdrażanej strategii rozwoju muszą być:

- 1) Silne, stabilne instytucje, wspierające inwestorów zagranicznych, podążające za (a nawet wyprzedzające) ich oczekiwania, warunkując wysoki stopień zaufania inwestorów do organów (około) rządowych.
- 2) Powiązanie kształtowania długookresowej konkurencyjności, jako zdolności do rozwoju społeczno-gospodarczego z przekształceniami rynku pracy: inwestycje w kapitał ludzki i technologiczne uzbrojenie pracy (w celu poprawy produktywności i innowacyjności gospodarki przy wzrastających kosztach pracy).
- 3) W długim okresie, utrzymanie konkurencyjności warunkuje rozwój „krajowych championów“ – silnych krajowych firm (i całych sektorów), równoważących wpływ korporacji międzynarodowych.
- 4) Czynnikiem zmniejszającym wrażliwość otwartej gospodarki na szoki zewnętrzne może być dywersyfikacja eksportu.
- 5) Mała zglobalizowana gospodarka, ze względu na podatność na tąpnięcia na światowych rynkach, powinna mieć stabilne oparcie w zdrowej sytuacji budżetowej oraz wysokiej stopie oszczędności prywatnych.

Literatura cytowana

Barry, F., 2004. Export-platform foreign direct investment: the Irish experience. *EIB Papers*, 9(2), 8-37.

- Castello, S. i Ozawa, T., 1999. *Globalization of small economies as a strategic behavior in international business*, London: Garland Publishing.
- Desarbo, W., Grewal, R. i Wang, R., 2009. Dynamics strategic groups: deriving spatial evolutionary paths. *Strategic Management Journal*, 30(8), 1420-1439.
- Dreher, A., 2006. Does Globalization Affect Growth? Empirical Evidence from a new Index. *Applied Economics*, 38(10), 1091-1110.
- Dunning, J.H., 1992. The competitive advantage of nations and TNC activities: a review article. *Transnational Corporations*, 1, 135-168.
- Ezalea-Harrison, F., 2005. On the competing notion of international competitiveness. *Advances in Competitiveness Research*, 13(1), 80-87.
- Hewitt-Dundas, N., Singh, A. i Ho Y., 2010. *Knowledge flows of innovation in small open economies - comparative analysis of Ireland and Singapore*. Paper presented at the Institute for Small Business and Entrepreneurship Conference, London, 3-4 November 2010.
- Hock, O.C., 1990. Development Strategies, Economic Performance, and Relations with the United States: Singapore's Experience. *Journal of Asian Economics*, 1(1), 61-85.
- Huff, W.G., 1995. The Developmental State, Government and Singapore's Economic Development Since 1960. *World Development*, 23(8), 1421-1438.
- IRAS. 2013. Inland Revenue Authority of Singapore. Artykuł dostępny pod adresem: www.iras.gov.sg. [Odczytano 22 lutego 2016].
- Johnson, C., 1982. *MITI and the Japanese Miracle: the Growth of Industrial Policy, 1925-1975*. Palo Alto: Stanford University Press.
- Kancs, D., 2011. The economic geography of labour migration: Competition, competitiveness and development. *Applied Geography*, 31(1), 191-200.
- Kirby, P. i Carmody, P., 2009. Moving beyond the legacies of the Celtic Tiger. *Institute of the International Integration Studies Discussion Papers*, 300.
- Krugman, P., 1994. Competitiveness: A Dangerous Obsession. *Foreign Affairs*, 73(2), 28-44.
- Lavery, B. i O'Brien, T.L., 2005. For Insurers regulators trails lead to Dublin. *New York Times*, 1.04.2005.
- Misala, J., 2011. *Międzynarodowa konkurencyjność gospodarki narodowej*. Warszawa: PWE.
- Molendowski, E. i Żmuda, M., 2013. Changes in competitiveness among the Visegrad countries after accession to the European Union: a comparative analysis based on a generalized Double Diamond model. *Comparative Economic Research*, 16(4), 121-153.
- O'Riain, S., 2004. *The politics of high tech growth: developmental network states in the global economy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Park, D., 2006. Foreign Direct Investment and Corporate Taxation: overview of the Singaporean experience. [ONLINE] Artykuł dostępny pod adresem: http://s3.amazonaws.com/zanran_storage/www.econ.hit-u.ac.jp/ContentPages/18587516.pdf. [Odczytano 5 marca 2016].
- Porter, M. i Rivkin, J., 2012. The Looming Challenge to U.S. Competitiveness. *Harvard Business Review*, 90(3), 54-62.
- Reinert, E., 1995. Competitiveness and its predecessors a 500-year cross-national perspective, *Structural Change and Economic Dynamics*, 6(1), 23-42.
- Rosa, J. 2004. *Wpływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych i środków finansowych Wspólnot Europejskich na rozwój Irlandii po 1 stycznia 1973*, Żyrardów: Wyższa Szkoła Rozwoju Lokalnego.
- Schwab, K. i Sala-i-Martin, X. (red.), 2015, *The global competitiveness report: 1996-2015*. Geneva: World Economic Forum.

- Siebert, H. 2000. *Zum Paradigma des Standortwettbewerbs*. Tübingen: Mohr Siebeck.
- Sung, J., 2006. *Explaining the Economic Success of Singapore*. Cheltenham: Edward Elgar.
- Thore, S. i Tarverdyan, R., 2016. The sustainable competitiveness of nations. *Technological Forecasting and Social Change*, 106, 108-114.
- Wade, R., 1990. *Governing the Market: Economic Theory and the Role of the state in East Asian Industrialization*. Princeton: Princeton University Press.
- Weresa, M.A., 2012. *Systemy innowacyjne we współczesnej gospodarce światowej*. Warszawa: PWN.
- Yeung, H.W., 2003. *Managing Economic (In)security in the Global Economy: Institutional Capacity and Singapore's Developmental State*. Paper Presented at the Conference on 'Globalisation and Economic Security in East Asia: Governance and Institutions', Institute of Defence and Strategic Studies, Nanyang Technological University, Singapore, 11-12 September 2003.
- Żmuda, M., 2015. Źródła przewagi konkurencyjnej małej gospodarki otwartej w dobie powiązań globalnych – Singapur w latach 2007–2012. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie*, 9(945), 59-75.

Abstract

Strategies for enhancing national competitiveness in Singapore and Ireland through the prism of developmental state model – implications for the catching-up economies

The paper aims at examining the developmental state model as a strategic tool for shaping competitiveness of a catching-up economy. The study, basing on the literature review and the analysis of the Singaporean and Irish industrial policies, uncovers key strategic and institutional similarities between these economies and indicates the main causes of their respective vulnerability in the aftermath of the global economic crisis. The outcomes of the analysis constitute the basis for formulating the economic policy recommendations for other catching-up economies.

Keywords: national competitiveness, developmental state, catching-up economy, Singapore, Ireland.

JEL Classification: F42, F43, F55, F63.